

**ÚNMZ TNK 136 Dopravní telematika
WG2 Systémy řízení nákladní dopravy a vozového parku**

Výroční zpráva za rok 2012

Ing. Eva Gelová

V roce 2012 proběhly následující aktivity v TNK136 v oblasti WG2:

Pracovní schůzky ÚNMZ TNK136 se konaly čtvrtletně, jako každoročně. WG2 byla zastoupena na třech ze čtyř schůzek.

V letošním roce proběhly dále dvě pracovní schůzky ISO/TC204 WG7; TNK136 WG2 letos nebyla personálně zastoupena na žádném mezinárodním jednání této pracovní skupiny, protože to nebylo nezbytně nutné. Nicméně, gestor WG2 se zúčastnil podzimního jednání v Moskvě prostřednictvím telekonference, aby byla zachována informovanost v oblasti nově rozpracovaných a nově navrhovaných položek.

Na jednáních CEN nebyla WG2 za ČR zastoupena, protože to rovněž nebylo nezbytné.

V letošním roce byla práce ÚNMZ TNK78 Obaly a balení (CTN CIMTO) a ÚNMZ TNK136 Dopravní telematika (CTN SILMOS) prezentována v následující přednášce: Eva Gelová, Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. Inteligentní dopravní systémy v nákladní dopravě a standardizace. Konference RFID FUTURE. Praha, 24. dubna 2012. Tato přednáška byla znovu nastíněna kolegům také na jednání TNK136 v červnu během pracovního jednání.

V letošním roce pokračovaly práce na projektu STANDARD IIIA, kam WG2 poskytla extrakty následujících norem a projednala jejich návrhy před finálním dokončením během pracovní schůzky určené k připomínkování:

- ISO TS 26683-1 ITS – Identifikace obsahu nákladních dopravních prostředků a komunikační architektura – Část 1: Kontext, architektura a referenční normy
- ISO TS 26683-2 ITS – Identifikace obsahu nákladních dopravních prostředků a komunikační architektura – Část 2: Profily rozhraní aplikace
- ISO 15638-1 ITS – Rámec pro spolupracující telematické aplikace pro regulaci komerčních nákladních vozidel (TARV) – Část 1: Rámec a architektura
- ISO 15638-2 ITS – Rámec pro spolupracující telematické aplikace pro regulaci komerčních nákladních vozidel (TARV) – Část 2: Parametry společné platformy používající CALM
- ISO 15638-3 ITS – Rámec pro spolupracující telematické aplikace pro regulaci komerčních nákladních vozidel – (TARV) – Část 3: Provozní požadavky, certifikační procedury a služby vymáhání po poskytovatelích regulovaných služeb

V další části této výroční zprávy je pojednáno o jednotlivých normách TNK136 WG2 a souvisejících, jejich účelu, stádiu rozpracovanosti a úrovni priority (kategorii) pro Českou republiku:

ISO 17687

Datový slovník a soubory zpráv pro elektronickou identifikaci a monitorování dopravy nebezpečných materiálů/zboží

(2012 – v revizi)

Tato norma WG2 je v kategorii důležitosti A) k překladu. Byla vydána jako ČSN převzetím originálu v září 2009.

Norma byla zpracována na základě narůstající potřeby elektronické identifikace nebezpečných nákladů. Tato norma nabyla na důležitosti v souvislosti s vývojem evropského systému eCall, kde může v budoucnu napomoci včasnému rozpoznání přepravovaného druhu nákladu v případě managementu nehody vozidla s nebezpečným nákladem.

ISO 24533

Datový slovník a soubory zpráv pro monitorování nákladů a jejich intermodálních přesunů – Výměny informací silniční dopravy (EFM)

(2012 – TS)

Tato norma byla v roce 2012 přesunuta do kategorie A z pohledu českých priorit vzhledem k evropskému vývoji. Část prací na překladu proběhne v roce 2012, část práce bude provedena v roce následujícím.

Slouží pro kontinuální zachování elektronických informací o převáženém zboží i při překládce. Tato specifikace obsahuje informační položky nezbytné pro bezpečnost pohybu zboží a při modálních (silničních), intermodálních a multimodálních transakcích. Cílem je vytvořit elektronický nákladní manifest (EFM) pro dodavatelské řetězce za účelem zvýšení produktivity, účinnosti a vnější bezpečnosti multimodálních přesunů zboží.

ISO 26683

Identifikace obsahu nákladních dopravních prostředků a komunikační architektura

ISO 26683-1

Část 1: Aplikační profil

(2012 – TS)

Norma je nadále v kategorii C z pohledu českých priorit.

ISO 26683-2

Část 2: Profily aplikačního rozhraní

(2012 – DIS)

Norma je nyní zařazena výše, do kategorie B dle českých potřeb.

Tyto dvě normy elektronicky popisují převážené zboží a definují architekturu a rozhraní za účelem interoperability a hladké komunikace mezi systémy zabývajícími se nákladní dopravou. Věnují se sledování položky od výroby až po adresáta, v různých baleních a různými druhy dopravy a jejich cílem je zabezpečení přepravy zboží. Tato norma je výsledkem spolupráce mezi ISO TC204 WG7 a WG4. Je založena na množství existujících norem a implementaci CALM. Podporuje současné pracovní položky TC204 WG7 a WG4, ISO28000 a další existující normy. Je podporováno spojení s UN/CEFACT. Část 3 této normy dosud nezahájena.

ISO 15638

Rámec pro spolupracující telematické aplikace pro regulovaná komerční nákladní vozidla (TARV)

ISO 15638-1

Část 1: Rámec a architektura

ISO 15638-2

Část 2: Parametry společné platformy používající CALM

ISO 15638-3

Část 3: Požadavky, postupy certifikace a opatření dohledu pro poskytovatele regulovaných služeb

ISO 15638-4

Část 4: Požadavky na zabezpečení systému

ISO 15638-5

Část 5: Generická data o vozidle

ISO 15638-6 Část 6

Regulované aplikace

ISO 15638-7

Část 7: Ostatní aplikace

ISO 15638-8

Část 8: Monitorování přístupu vozidel (VAM)

ISO 15638-9

Část 9: Vzdálené monitorování elektronického tachografu (RTM)

ISO 15638-10

Část 10: Záchranný zpravodajský systém /eCall (EMS)

ISO 15638-11

Část 11: Záznam pracovního režimu řidiče (DWR)

ISO 15638-12

Část 12: Monitorování hmotnosti vozidla (VMM)

ISO 15638-13

Část 13: Pokuty a poplatky za hmotnost vozidla (VMC)

ISO 15638-14

Část 14: Řízení přístupu vozidla (VAC)

ISO 15638-15

Část 15: Monitorování pozice vozidla (VLM)

ISO 15638-16

Část 16: Monitorování rychlosti vozidla (VLM)

ISO 15638-17

Část 17: Monitorování zásilky a pozice (CLM)

ISO 15638-18

Část 18: Monitorování přepravy ADR [\(CLM\)](#)

ISO 15638-19

Část 19: Inteligentní parkoviště (VPF)

V těchto normách se jedná o architekturu pro jakékoliv aplikace pro regulaci v oblasti nákladní dopravy. Intelligent Access Program (IAP) je programem poskytujícím nákladním vozidlům přístup na australskou silniční síť výměnou za monitoring vyhovění podmínkám přístupu. Bude obsahovat zpoplatnění a režim řidiče, plus další komerční aplikace. V této souvislosti se předpokládá zavedení certifikace a auditů (TCA, Transport Certification Australia). Positioning bude poskytován nepřetržitě. Zájmové oblasti aplikací pro regulaci jsou následující: přístup, objem, hodiny řízení, rychlost, zpoplatnění, správa smluv (shoda s pravidly smlouvy). Zásadními oblastmi pro normu jsou role, model, základní požadavky na služby pro jejich poskytovatele, základní způsobilost vozidlové jednotky (IVU=OBU), pravidla certifikace.

V letech 2011 až 2012 bylo rozpracovány další části norem, na současných celkem 19, od vydaných až po nové položky. Jejich důležitost pro ČR je jednotlivě popsána kategoriemi A až D v Národním plánu, včetně rozpracování/účinnosti v roce 2012.

EN 00278304 TS

Požadavky normalizace ITS pro provozování nákladní dopravy, logistiky a komerčních vozidel

(2012 – PWI)

Norma zařazena do kategorie C. Norma pouze sleduje již existující normy a odkazuje se na ně.

EN 00278305 TS

Požadavky normalizace ITS pro informační a rezervační služby inteligentního parkování nákladních vozidel

(2012 – PWI)

Norma je zařazena do kategorie C dle českých potřeb. Norma sleduje mezery a požadavky v normalizaci pro potřeby ITS v souvislosti s inteligentním parkováním.

EN 00278306 TR

Rámcová architektura, role a zodpovědnosti na podporu informačních a rezervačních služeb inteligentního parkování nákladních vozidel

(2012 – PWI)

Norma zařazena do kategorie C. Je předpokládáno, že však v budoucnosti potenciál normy poroste. Základní norma s popisem kontextu pro služby inteligentních parkovišť.

ISO 17187

Elektronický informační systém pro usnadnění pohybu nákladu a jeho přesunů mezi dopravními druhy – Pravidla distribuce práv pro metody elektronické výměny informací

(2012 – WI)

Rozpracovaná položka, jejíž důležitost zatím nelze přiřadit.

ISO 18495

Viditelnost nových vozidel jako zboží v dodavatelském řetězci

Část 1: Architektura, definice dat a protokoly
(2012 – NWI)

Část 2: Realizace aspektů architektury dle ISO 24533 a ISO 17187
(2012 – PWI)

Nové položky, jejichž důležitost zatím nelze přiřadit.

Sada norem ČSN ISO 17363-17367

Aplikace RFID pro dodavatelské řetězce (kontejnery, vratné přepravní jednotky, přepravní jednotky, balení výrobku, značení výrobku tagem)

(2012 – sada vydána)

Vydáno v roce 2011. Sada norem spadá do působnosti CIMTO CTN. Kategorie pro normy v českém prostředí proto pro TNK136 nejsou určeny. TNK136 stav norem pouze sleduje.

Tento soubor norem umožní využití technologie RFID nejen pro zboží, ale i pro označení přepravních jednotek, a to na různé úrovni. Z toho vyplývá také možnost získání dat pro potřebné informační toky nejen pro vlastní přepravu, ale také pro další manipulaci se zbožím v průběhu celého dodavatelského řetězce a v něm obsažených služeb, mnohdy komplexního charakteru. Výrobci zařízení a dodavatelům telematických systémů a jejich uživatelům tato skupina norem umožní identifikaci a komunikaci nezávisle na místě použití – jde o potenciální využití tagů RFID v národní i mezinárodní nákladní dopravě.

ČSN ISO 18186

Nákladní kontejnery - Identifikace rádiovou frekvencí (RFID) – Tag nákladní zásilky

(2012 – vydána)

Norma spadá do působnosti CIMTO CTN a byla vydána 2012. Kategorie pro normy v českém prostředí proto pro potřeby TNK136 není určena. TNK136 stav normy pouze sleduje.